

Syysilmoituskoulutus 10.1.2024 klo 10–12

Satakunnan kuntien maaseutupalvelut ja Satakunnan ELY-keskus

Kysymykset ja vastaukset

1. Saako vain osan lohkon alasta ilmoitettua kasvipeitteiseksi kuten ennenkin?

Toimenpidelohkoja, joilla kasvipeitteisyys ilmoitetaan, voi olla lohkolla useita. Eli kyllä voi.

2. Onko jatkossakin syysilmoitus tehtävä seuraavan vuoden puolella? Onko ensi vuonna uudet säännöt?

Toivottavasti päästään normaaliin syksyllä ilmoittamiseen jo tämän vuoden aikana. Viime vuosi oli poikkeus. Ohjelmakauden aikana muutokset ovat mahdollisia, ja toimimme ajantasaisten ohjeiden mukaan.

3. Miten viljelykierron "välikasvi" huomioidaan?

Ilmoitetaan aito kasvipeite. Jos välikasvina on vilja, rasti kohtaan kylvetty syysviljalla. Eli "välikasville" ei ole omaa luokkaa kasvipeitteisyyden ilmoittamisessa.

4. Kuinka paljon hehtaarikohtainen tuki muuttuu?

Tilakohtainen vaihtelu on suurempaa kuin edellisellä kaudella. Eri tukimuodot tekevät yleistämisestä ja tukien laskemisesta vaikeaa.

5. Peltolohkolla on perattu reunaosia syksyllä. Tämä on tietysti tehnyt jälkiä pellon reunoille. Peltto on muuten sängellä. Voiko koko pellon ilmoittaa kasvipeitteisenä vai pitääkö alasta arvioiden vähentää jotain siltä osin kuin kaivinkone on rikkonut pellon pintaa? Pitääkö muokkaamattomalle sängelle levitetty ojamaa ilmoittaa?

Pitää piirtää oma toimenpidelohkonsa, jos muokkaantunut ala on yli 5 aaria ja ilmoitettava ala kasvipeitteettömänä.

6. Voiko monimuotoisuuskaista olla lohkolla, mikä riistapeltona?

Monimuotoisuuskaista voi olla vain yksivuotisten tuotantokasvien lohkoille. Riistapeltoa ei lueta tuotantokasviksi.

7. Missä EU-maissa vähimmäismaapeite on käytössä?

Meillä ei valitettavasti löydy tilastoja muiden EU-maiden tukiehdoista.

8. Onko luomuun erityisohjeita?

Ehdollisuuden 33 prosentin kasvipeitevaatimus koskee kaikkia hakijoita, myös luomutiloja. Luomutilojen tulee ilmoittaa myös mahdollinen luomutuotannossa hyväksytyjen kasvinsuojeluaineiden käyttö. Ilmoita myös, jos et ole käyttänyt kasvinsuojeluaineita millään lohkolla. Tee ilmoitus syysilmoituksen Käytetyt kasvinsuojeluaineet -välilehdellä.

9. Kumina on merkitty aito kasvipeite -osioon, mutta onko puitu kumina sänki?

Puitu kumina on sänki ja puimaton kumina on aitoa kasvipeitettä. Listassa on mainittu siemenmausteet, mutta kumina on jostakin syystä mainittu erikseen aito kasvipeite -listassa.

10. Kohta 4. Riistapelto lasketaan yksivuotiseksi, jota koskee viljelykiertovaatimus. Mutta se ei ole tuotantokasvi? Eli senkö takia monimuotoisuuskaistaa ei voi perustaa riistapelolle?

Juuri näin.

11. Onko riistapelto aitoa kasvipeitettä?

Kyllä, monimuotoisuuskasvit ovat aitoa kasvipeitettä ja kelpaavat sekä ehdollisuuteen että ekojärjestelmään.

12. Katsotaanko Kvickfinn kultivaattoriksi?

Kyllä.

13. Miksi parsa ei kelpaa, jos riviväleissä kasvaa ruoho?

Ruokaviraston syysilmoitusohjeessa on lueteltu alat, jotka pitää ilmoittaa kasvipeitteettömiksi ja parsa on tässä luettelossa.

14. Eli onko niin, ettei sänkeä saa rikkoa millään laitteella mitenkään jos meinaa saada ekojärjestelmätuen?

Ei saa.

15. Oliko niin, että vuonna 2023 pelloksi hyväksytyt ei saa ekojärjestelmätukea, vaikka pellolla on nurmi? Pelto on raivattu 2022.

Jos pelto on ollut viljelykelpoinen 31.12.2022, niin pelto saa ekojärjestelmätuen kasvipeitteisyyden.

16. Miten voi muokata jos kaikki tilan peltoala on pysyvää nurmea?

Pysyviä nurmia voi muokata ennen 30.10. Jos haet muokkaamattomille pysyville nurmille talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, niin säilytä ne muokkaamattomana 31.10.–1.5. Säilytä myös sellaiset pysyvän nurmen alat muokkaamattomina 31.10–15.4, joille et ole hakenut ekojärjestelmän kasvipeitteisyyskorvausta. Mikäli et hae lainkaan ekojärjestelmän kasvipeitteisyyskorvausta, ei muokkaukselle ole rajoitteita. Pysyvien nurmien kasvipeitteisyysasiat kannattaa tarkistaa omassa maaseututoimistossasi.

17. Pysyvällä nurmella paalikasa joka vie 1-2 aaria pinta-alaa. Pitääkö kyseinen ala merkata kasvipeitteettömäksi ja näin ollen pysyvää nurmea on muokattu?

Alle viiden aarin aloista ei tarvitse tehdä omaa toimenpidelohkoa.

18. Vaikuttaako syysviljan rikkomisen asiaan. Jos syysvilja ei talvehdi, alalle kylvetään kevätiljaa, aito kasvipeitteisyys säilyy. Vaihtuuko kasvilaji? Esim. ohra, ruis, rikotaan ja kylvetään ohra

Aito kasvipeitteisyys täyttyy rukiilla. Jos ruis on ilmoitettu 2.10.2023 mennessä välikasviksi, niin viljelykierrossa kasvi vaihtuu syksyllä 2023 kylvetyn rukiin ansiosta vuonna 2023 viljellyn ohran jälkeen, mikäli ohraa on pellolla myös 2024.

19. Miten puimattomia aloja kohdellaan? Jos pellolla on osittain puimatonta ja osittain sänkeä, miten se ilmoitetaan? Saahan märkyyden takia puimatta jääneet vilja-alat ilmoittaa kasvipeitteiseksi? Ovatko siis sänkeä?

Puimattomat alat kelpaavat kasvipeitteisyyteen. Ruokaviraston ohjeen mukaan korjatut ja korjaamattomat alat on ilmoitettava erillisinä toimenpidelohkoina; sänkenä korjatusta alasta ja aitona kasvipeitteisenä korjaamattomasta alasta. Kasvipeitekorvauksen kannalta näillä ei ole eroa. Koska kasvipeitteisyyttä valvotaan satelliittikuvilla, niin mahdollisesti nämä alat näkyvät erilaisina kuvissa.

20. Ei liity suoraan tähän, mutta koska tulee mahdolliseksi suorittaa ensimmäinen ympäristökorvauksen ympäristö- ja ilmastokoulutus? Miten siitä informoidaan?

Ruokaviraston tämänhetkisen tiedon mukaan koulutuksen suorittaminen tulee mahdolliseksi helmi-maaliskuun vaihteessa. Tästä tulee tiedotusta Ruokaviraston ja kuntien kautta.

21. Tulkitaanko lietalannan levitys puinnin jälkeen s-piikkimultaimella syksyllä sängelle pellon pinnan rikkomiseksi, lähinnä ekojärjestelmätuen näkökulmasta?

Kyseinen toimenpide katsotaan pellon pinnan muokkaukseksi eli se ei kelpaa ekojärjestelmätukeen. Asetuksessa 126/2023 12§: ...ei saa kyntää eikä muutoin muokata, ja alalla oleva sänki- tai kasvipeite säilytettävä.

22. Kun Vipu-palvelussa tekee syysilmoituksen niin näkykö siellä prosentit niin kuin aikaisemmin on näkyneet? Pystyisi samalla itse seuraamaan täyttykö vaatimukset.

Vipussa näkyy ehdollisuuden 33 %:n vaatimuksen täyttyminen. Enää ei ole olemassa 20, 40, 60 ja 80 %:n tasoja, joiden pitäisi täyttyä.

23. Sijoittavan ja multaavan levityslaitteen ero?

Sijoittavalla ja multaavalla ei ole tukihaussa merkitystä, mutta ympäristökorvauksen sitomusehdoissa: Toteuta lietalannan ja vastaavien aineiden sijoittaminen peltoon laitteella, joka leikkaa pintaan viillon ja valuttaa tai ruiskuttaa lietalannan viiltoon. Voit käyttää myös multaavia laitteita, jotka on kytketty aineita levittävään työkoneeseen.

24. Karjatila joka on valinnut tilakohtaisen toimenpiteen lannanluovutus väh.25m³/vuosi ja luovuttaa kuivalantaansa kasvitilalle, joka EI hae kyseisen tilan kuivalannalle kiertotalouden edistämisentukea.

Voiko samainen karjatila vastaanottaa kiertotalouden edistämässä kuivalantaa toiselta tilalta (jolle ei siis luovuta), että saa tuen siitä vastaavasti tuen (10m³/ha) vai onko nämä toisensa pois sulkevia toimenpiteitä?

Ohjeissa ei tätä kielletä, joten tulkintamme mukaan tilakohtaista toimenpidettä ”Orgaaniset ravinteet” ja lohkokohtaista toimenpidettä ”Kiertotalouden edistäminen” voi toteuttaa tilalla samanaikaisesti.

Lohkokohtaisessa toimenpiteessä tila ei voi samanaikaisesti sekä luovuttaa että vastaanottaa orgaanista materiaalia lukuun ottamatta sellaista orgaanista materiaalia, joka on kierrätetty biokaasulaitoksen kautta.

25. Eikös ojamaat, jotka ovat pellon puolella, täydy erottaa pois kasvipeitteestä?

Mikäli ala jää alle 0,05 ha, sitä ei tarvitse erottaa, mutta isommat alat piirretään omaksi kasvipeitteettömäksi toimenpidelohkoksi.

26. Jos kiertotalouden edistäminen -toimenpiteessä käytetään esimerkiksi ”3A1 Maanparannusturpeet” tai ”3A5 Maanparannusaineena sellaisenaan käytettävät sivutuotteet”, niin vanheneeko näiden analyysit 5 vuodessa niin kuin lantanäytteet?

Kyseiset aineet ovat lannoitevalmisteita ja siten lannoitelain alaisia. Lannoitevalmisteesta on annettava kirjallisesti tiedot sen tuoteluokasta tai -luokista, määrästä, ominaisuuksista, käyttöohjeesta, varastointiohjeesta, ainesosista, erätunnisteesta sekä valmistajasta tai tuojasta. Pakatuissa lannoitevalmisteissa tietojen on oltava pakkaukseen kiinnitettyssä tuoteselosteessa tai jos lannoitevalmiste toimitetaan ilman pakkausta, vaaditut tiedot on annettava lannoitevalmisteen mukana seuraavassa asiakirjassa. Tiedot on annettava erillään muista lannoitevalmisteesta annettavista tiedoista. Ominaisuuksia, jotka alittavat tämän lain minimivaatimukset, ei saa ilmoittaa.

- 27. Kesällä kokotilanvalvonnassa lohkot hylätty, koska kasvit eivät olleet itäneet. Kuinka tämä käyttäytyy ehdollisuuden ja ekojärjestelmän kasvipeitteisyydessä, jos lohkolle ei ole kylvetty syyskylvöistä kasvia? Lohkolla kasvoi erinäisiä roskaa, jotka syksyllä niitettiin.**
Koska kasvuostoa ei ole ollut, eikä ole nytkään, niin ei täytä ehdollisuuden tai ekojärjestelmän vaatimuksia.
- 28. Puimaton vilja-ala on siis aitoa kasvipeitettä. Tarvitseeko puimatta jääneistä aloista erikseen tehdä muuta ilmoitusta (kuin tämä syysilmoitus)?**
Ei tarvitse.
- 29. Miten lannan sijoitus muka poistaa aidon kasvipeitteen, jos sitä nurmellekin voidaan levittää ja nurmi edelleen kasvaa?**
Sijoittavalla laitteella tehdyn lannanlevityksen ei katsota olevan muokkausta, mikäli se tekee pellon pintaan vain viillon eikä muokkaa pellon pintaa sen enempää
- 30. Tätä juuri ihmettelen, jos ei nurmelle sijoitettu lietettä kesäkuussa, että eikö muka kelpaa nurmi enää aidoksi kasvipeitteeksi?**
Sijoittavalla tai multaavalla laitteella tehdyn lannanlevityksen ei katsota olevan muokkausta, mikäli se tekee pellon pintaan vain viillon eikä muokkaa pellon pintaa sen enempää. Kasvipeitteisyys ei saa levityksestä tuhoutua.
- Onko nostamaton juurikas ala aitoa kasvipeitettä?**
Ei täytä ekojärjestelmän ehtoja. Katso kysymyksen 37. vastaus.
- 31. Eihän pelkkä lietteen sijoitus poista kasvipeitteisyyttä? Vain jos perässä on muokkari. Näin minä ainakin ymmärrän.**
Juuri näin.
- 32. Voiko kaikelle alalle hakea ekojärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, esim. kaikki sängellä? Eli Ehdollista ei tarvitse erikseen?**
Koko alalle voi hakea korvausta kasvipeitteisyydestä. Ekojärjestelmätukea saa myös ehdollisuuden 33 % alalle, jos se on sänkeä.
- 33. Onko monimuotoisuuskasvit pölyttäjä ja maisema kasvijätettä?**
Ei ole kasvijätettä. On aitoa kasvipeitealaa.
- 34. Kuinka saadaan selkoa lannan sijoittamisessa tulevan viillon kokoon, ts. kuinka määritellään, koska se muuttuu muokkaukseksi ja tipauttaa alan pois ekojärjestelmätuen piiristä?**
Sijoittavalla tai multaavalla laitteella tehdyn lannanlevityksen ei katsota olevan muokkausta, mikäli se tekee pellon pintaan vain viillon eikä muokkaa pellon pintaa sen enempää. Kasvipeitteisyys ei saa levityksestä tuhoutua.
- 35. Onko joinain vuosina 15.4. liian myöhä alkaa kylvöille?**
Syysilmoituksessa on muutosajankaus, jolloin voi mahdollisesti perua ilmoitetun kasvipeitteisyyden ekojärjestelmätuessa. Muutosajan kesto ei ole vielä tiedossa.
- 36. Korjaamaton kasvusto: sokerijuurikas, peruna ym. Tulkitaanko viimevuotinen kasvusto kasvijätteeksi ja kohtelu tämän mukaan?**
Peruna ei täytä vaatimusta lainkaan. Sokerijuurikaspelto, jossa on kasvijätettä täyttää ehdollisuuden vaatimuksen. Asetusmuutoksessa, joka on tullut voimaan 1.1.2024, on mainittu,

että korjaamaton sokerijuurikkaan kasvusto käy vähimmäismaapeitteeseen. Ilman asetusmuutosta vain korjattu sokerijuurikasala, jossa on kasvijätettä, olisi kelvannut ehdollisuuteen.

37. Eikö kukaan osaa vastata kysymykseen missä vaiheessa viilto muuttuu muokkaukseksi? Minusta kysymys on aika oleellinen. Ja se ero multaavan ja sijoittavan välille pitää myös löytyä, jos ne kerran tekstissäkin erotellaan?

Sijoittavalla tai multaavalla laitteella tehdyn lannanlevityksen ei katsota olevan muokkausta, mikäli se tekee pellon pintaan vain viillon eikä muokkaa pellon pintaa sen enempää. Talviaikainen kasvipeitteisyys (alkaen 30.10.) ei saa levityksestä tuhoutua. Työjäljellä on siis merkitys, eikä laitteen nimellä, jolla työ on tehty. Laitteiden markkinointinimikkeissäkin on varmaankin melkoista vaihtelua. Yleisesti ottaen muokkaavia multaimia ovat mm. lautasmuokkain, kultivaattori- ja -piikkimultaimet. Maata muokkaamattomia taas ovat mm. laahavannas-, vetovannas-, veitsi- ja kiekkovannasmultaimet.

38. Suojavyöhyke nurmi kasvitilalla: jos sadon korjaa laiduntamalla karjatilan naudat, niin tällöinhän sadonkorjuu ehto täyttyy? Vipumobiili kuvan ottaminen lienee aiheellinen.

Kyllä.

39. Vielä tarkennus: koska viimeistään on pitänyt levittää lietettä multaavalla koneella, jotta sänki/nurmi voidaan lukea kasvipeitteiseksi?

Riippuu siitä, miten multaava kone rikkoo kasvipeitteen ja onko se 31.10. alkaen kasvipeitteinen uudelleen, jotta voidaan hyväksyä kasvipeitteiseksi alaksi.

Huomioi myös nitraattiasetus, jonka mukaan lantaa voi levittää 15.9. jälkeen vain sijoittamalla, jos ala säilytetään kasvipeitteisenä talven yli.

40. Voiko niittää rikkakasvitorjunnan merkeissä ennen 15.3./15.4.?

Tarkoittaako kysyjä talviaikaan tehtyä niittoa? Jos esim. nurmipelto on niitetty syksyllä, se on sallittua ja käy kasvipeitteisyyteen. Mikään ei myös myöskään estä niittämistä peltoa maaliskuuhuhtikuussa, jos katsoo sen tarpeelliseksi ja mahdolliseksi.

41. Verkkoyhtiö rakentaa pellolle voimalinjan talven aikana. Pellolle levitetään suodinkangas, jonka päälle murske eli työn aikainen tie, joka korjataan pois 4/2024. Alla siis sänkipelto. Kelpaako tämä kasvipeitteiseksi?

Mikäli ala jää alle 0,05 ha, sitä ei tarvitse erottaa. Tätä isompi ala ei kasvipeitteiseksi kelpaa. Mursketie näkyy myös satelliittikuvilla. Sama kohtelu kuin ojavallien tms. ilmoittamisessa syysilmoituksessa.